

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 160—
 Pe o jumătate de an Lei 80—
 Pentru America 3 dolari pe un an întreg
 Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
 (lângă Poștă)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
 Prețul inseratelor
 Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Răsădirea grâului

Pe această cale producția e cu mult mai mare

Experiențele dela Colentina

Cultura cerealelor noastre s'a făcut până de prezent cu prea puțină grijă. Avem un pământ cum nu se poate mai bun, însă din lipsa unei lucrări raționale (cu bună chibzuială) n'em prea putut scoate niciodată tot ceea ce rodnicia lui ne-ar fi putut da. Criza agricolă, care bătuse toate statele din lume, ne-a făcut să ne deschidem ochii și să ne gândim la o schimbare a mijloacelor de lucru de până acum. Statul a făcut mari comenzi de mașini agricole în străinătate, a înființat câmpuri de experiențe, adică câmpuri unde se încearcă toate mijloacele prin cari se poate obține o bună producție, a încheiat și e pe cale să mai încheie învoeli comerciale cu diferite state, pentru a ne putea vinde cerealele noastre.

În rândurile acestea vrem să facem cunoscut cititorilor noștri rezultatul uimitor ce s'a obținut la câmpul de experiențe dela Colentina.

Pe acest câmp statul a făcut încercări de cultivare a grâului prin răsădire. Aceasta înseamnă că el e lucrat în tocmai ca porumbul. Lucrarea se face cu niște mașini de răsădit grâu.

Rezultatele acestor încercări sunt uimitoare. Trimisii guvernului, cari au vizitat câmpul de experiențe dela Colentina (lângă București) au rămas surprinși de cele văzute.

Făcând o asemănare între starea recoltei de grâu cultivată pe același pământ și cu aceiași calitate de semințe în mod obișnuit — prin semănare — și cea obținută prin răsădire, vizitatorii au socotit că ultima cultură (prin răsădire) va da cel puțin de 3-ori mai mult decât producția celei dintâi.

Cu alte cuvinte, pe terenul foarte sărac din acea regiune, se vor obține aproape 5000 kilograme la hectar prin răsădire, față de cel mult 1500 kgr. cât se realiza pe terenul vecin cultivat în mod obișnuit. În ceea ce privește calitatea, grâul răsădit prezintă o înfățișare ne mai văzută până acum. Spicele sunt uriașe și nici o plantă streină (în doisebi neghină și polomidă) nu s'a putut dezvoltă în lanul de grâu răsădit.

O mulțime de proprietari învecinați văzând superioritatea cultivei prin răsădire mecanică, și-au rezervat de pe acum o însemnată întindere de pământ pe moșile lor pentru aplicarea acestei cultivei.

Deasemenea ei vor urmări în cursul lunii viitoare dezvoltarea grâului răsădit la Colentina, până la seceriș. În luna Septembrie va avea loc o expoziție agricolă, unde de sigur rezultatele acestei cultive vor face mare valvă în agricultura modernă.

În amintirea lui Dr. Ioan Rațiu

Desvelirea monumentului dela Turda

Astă-toamnă, pe ziua de 6 Octombrie 1929, se plănuise desvelirea monumentului lui Dr. Ioan Rațiu la Turda, orașul unde marele român și-a început activitatea politică. Dar chiar în acele zile a răposat reunitul regent Gheorghe Buzdugan, din care cauză desvelirea monumentului s'a amânat. Aceasta se face acum, a doua zi de Rusalii. Din acest prilej publicăm cele ce urmează.

În fața statuei ridicate, ca să vorbească urmașilor și trecătorilor despre conducătorii din vremuri de lupte și de sbucium, se cuvine astăzi să ne oprim și să ridicăm veșul timpului depus încetul cu încetul și să chibzuim câteva clipe, asupra muceniei și jertfei adusă pentru cauza românească. Se cade să zăbovim puțin și să ne reamintim de toată jertfa, pentru a putea fi și noi gata astăzi să facem orice jertfă ni s'ar cere.

Să desfacem foaia istoriei trăite și din acele trecute vremuri să scoatem învățăminte pentru zilele noastre. Și o spunem dela început, că avem ce scoate și pentru minte și pentru inimă, dacă ne apropiem de sufletul lor, de zbuciumul lor, de jertfa și de idealul de care au fost încălziți acești înainte-mergători apostoli ai neamului românesc.

Luptele purtate ne arată jinta, suferința, tăria credinței lor. Libertatea națională a fost jelul luptei, condusă cu steagul ce purta deviza: „Totul pentru neam” în acele vremuri când Ungurii spuneau: „Să se facă Unguri și din pietri”. În fruntea luptătorilor Românilor ardeleni din acele vremi, Dr. Ioan Rațiu a purtat steagul.

Dr. Ioan Rațiu s'a născut în anul 1828 dintr-o familie, ce purta titlul de nobil, la Turda. Școala primară a făcut-o la Blaj, liceul la Cluj. La Budapesta a făcut teologie. După ce a terminat teologia, a studiat dreptul la Viena, îndemnat de gestul făcut de Avram Iancu, care a lăsat după moarte toată averea lui pentru înființarea unei Academii de drept. În testament a spus Iancu: „Luptătorii cu arma legii vor putea scoate drepturile națiunii mele”.

După patru ani, Ioan Rațiu a luat doctoratul în drept. La anul 1862 s'a căsătorit cu domnișoara Emilia, fiica preotului ortodox D. Orghidan din Brașov. Această bună româncă i-a fost credincioasă și vrednică parteneră a suferințelor, de cari Ioan Rațiu a avut parte în viața colțuroasă de luptător și apărător al cauzei românești.

Practica de avocat a făcut-o Rațiu la Cluj. Trece apoi ca avocat la Alba-Iulia, dar nu stă mult, căci se stabilește la Turda,

în locul nașterii. Încă de când era student, s'a ocupat de toate problemele de interes pentru neamul românesc. Ca avocat tânăr, cu vorba și cu scrisul, a stăruit mereu să se înființeze pentru români o societate culturală. S'a prezentat la nemuritorul Șeguna și au făcut împreună cererea către guvern, ca să permită înființarea Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului „Astra”. Rațiu a dus cererea la Blaj, să o subscrie și mitropolitul Șuluțiu.

S'a pus în fruntea despărțământului „Astrei” dela Turda, unde a luptat din toate puterile pentru întărirea acestei societăți. În lupta purtată pentru răspândirea culturii în popor, Ioan Rațiu a văzut că Românii sunt un popor de săraci, de aceea s'a frământat foarte mult de această chestiune, ce și astăzi ne persecută. El și-a dat seama, că din această lipsă și sărăcie nu-i chip să eșim, decât prin luminarea poporului, și prin organizarea lui în societăți culturale și economice.

Am dat aci, în câteva cuvinte sumare, strădaniile depuse de Dr. Ioan Rațiu pentru „Astra”, ce astăzi îl serbează prin desvelirea monumentului la Turda.

Dar monumentul ce se desvelește ne vorbește și de Ioan Rațiu ziaristul, avocatul, luptătorul neînfricat și de primul președinte al Partidului Național Român. Cine a citit istoria Ardealului dela 1869 încoace, a întâlnit aproape pe fiecare pagină numele lui Ioan Rațiu. L-a găsit subscriind articole în „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna” și în „Foaia Poporului”. L-a întâlnit epărând pe români în procese mari.

Dr. Ioan Rațiu a mers la 1892 în fruntea delegației ce a dus „Memorandul” la împăratul în Viena. Ioan Rațiu a fost primul președinte al Partidului Național reorganizat. A fost ales ca deputat încă dela anul 1862, luptând pentru cauza românească până la moarte.

Cine a răsfoit paginile istoriei ardeleni își poate da seama ce însemna pe atunci să stai în fruntea poporului asuprit și persecutat de un neam șovinist și sălbatec, cum au fost Ungurii.

În anul 1868 se aduce peste voia Românilor legea unirii Transilvaniei cu Ungaria. De acum înainte se începe lupta disperată a Românilor de a-și apăra neamul de influențe maghiare și a Ungurilor de a maghiariza cu orice preț pe Români. Legi peste legi, una mai diabolică ca alta, aduc Ungurii pentru maghiarizare. Românii în fața acestor lucruri, la anul 1881 s'au reorganizat în Partidul Național, sub conducerea unui comitet

de 25 membri, pus sub președinția lui Dr. I. Rațiu.

În primăvara anului 1892 s'a ținut la Sibiu istorica Conferință Națională. Aci s'a hotărât prezentarea Memorandului la Viena. Conferința a ales o delegație de 300 Români intelectuali și țărani din toate părțile Ardealului și Bănatului, care în frunte cu comitetul central al Partidului Național, sub președinția lui Dr. Ioan Rațiu, au plecat la Viena să ducă împăratului plângerile poporului român.

Împăratul Francisc Iosif I, nici n'a voit să stea de vorbă cu ei, decum să împlinească cererile Românilor. Secretarul împăratului a luat memorandumul într'un plic sigilat, pe care nedesfăcut l-a trimis guvernului maghiar la Budapesta. Această ținută a împă-

respicat: „Noi cunoaștem fanatismul unguresc, condamnați-ne, ca să vadă toată Europa, că sunteți un neam de fanatici fără păreche”.

După desbateri de 3 săptămâni au condamnat 14 fruntași ai Românilor dela 2 luni până la 5 ani închisoare de stat. Temnițele Seghedinului au fost lăcaș al celor mai însuflețiți Români, mai bine de un an. Numai în urma unei vizite făcută de regele Carol al României împăratului dela Viena, au fost eliberați acești fii ai neamului românesc la 15 Septembrie 1895.

Iată pe scurt, o altă parte din viața sbuciumată a celuice astăzi, drept recunoștință, națiunea română îi ridică monument, dându-l în fața lumii ca model de jertfă și

dragoste de popor.

Într'adevăr este mare ziua și solemnă cîmpa desvelirii monumentului lui Dr. Ioan Rațiu, căci în el este cuprinsă toată lupta purtată cu etăta îndârjire de conducătorii Românilor din Ardeal. Prin el se reoglindește toată suferința celor ce au zăcut în temnițele Seghedinului, tot idealul ce a încălzit pe conducătorii Românilor din Ardeal și Banat.

La Turda, inima românismului arde de bucurie, căci se aduce jertfa de cinste a lui Avel, celui ce a purtat steagul în vremea rătăcirii neamului românesc prin pustia stăpîririi ungurești, în timpurile cele mai întunecate și mai furtunoase.

Desbaterile parlamentului

Camera

În ședința dela 26 Maiu dl ministru al armatei, general Condeescu, a depus planul de lege votat de Senet, asupra spionajului.

Dl Pițigoiu (naț.-țăr.) întreabă guvernul dacă nu crede că prețul pâinei este prea mare față de al găului.

Dl Flueraș (soc.) aduce la cunoștința guvernului, că un grup de studenți cuziști au atacat și bătut pe membrii cercului de studii socialiste.

La ordinea de zi a fost discuția asupra legii teatrelor. Au luat cuvântul d-nii deputați: Haneș, Tăranu, Șeicaru și Petrovici (toți național-țăraniști). La urmă legea a fost votată pe articole.

Ședința dela 27 Maiu a fost închinată sărbătoririi distinsului oaspe francez, dl Loucheur și d-lui Titulescu, ministrul nostru la Londra.

Deschizând ședința d-nul președinte Ștefan Cicio-Pop a salutat în numele Camerei pe vrednicul bărbat de stat al Franței. D-sa arată însușirile alese cu cari e înzestrat dl Loucheur precum, și munca ce a depus-o pentru mărirea țării sale și pentru binele omenirii întregi.

Dl ministru de externe Gh. Mironescu a ținut o cuvântare în limba franceză. D-sa vorbind în numele guvernului nostru, a arătat multele servicii pe care dl Loucheur le-a adus României atât în timpul războiului, cât și după încheierea păcii.

Au mai vorbit d-nii: dr. N. Lupu, în numele partidului d-sale și A. C. Cuza în numele Ligii Apărării Naționale Creștine. Ambii au avut numai cuvinte de laudă și mulțumire pentru oaspele francez.

Dl Ludovic Loucheur, vădit emoționat de primirea călduroasă ce i-s'a făcut a rostit o frumoasă cuvântare de mulțumire. D-sa a arătat că se simte aici în România ca la dânsul acasă. În continuare dl Loucheur a vorbit despre conferința dela Higa (pentru reparațiile de război) unde interesele drepte ale României au fost atât de strălucit apărute de dl ministru de externe Gh. Mironescu și dl N. Titulescu. La această conferință — a spus dl Loucheur — ne-am pus sinceri și prieteneste alături de d-voastră.

Ca încheiere d-sa a spus că va duce în Franța amintiri neferice despre primirea ce i-s'a făcut la noi, pentru că sunt încredințat — a spus dl Loucheur — că ovațiunile cari m'au întâmpinat aci se adresau nu numai mie, ci în primul rând frumoasei și nobilei Franțe.

Camera întreagă a ovaționat în picioare îndelung pe distinsul oaspe francez și pe harnicul nostru diplomat N. Titulescu. Au și binemeritat.

La ordinea de zi a aceleși ședințe a urmat discuția legii băuturilor spirtoase.

Dl P. Vlad (naț.-țăr.) a arătat primejdie, pe care o prezintă alcoolismul, declarându-se pentru micșorarea numărului licențelor.

Dl E. Abrudbanyai (meghiar) spune că planul de lege de față lovește în diferite ramuri de industrii din Ardeal, mai ales în vre-o 10 mii de mici debitanți, cari au autorizații de vânzare pe viață. (După noua lege debitele la sate vor fi comunale și se dau în arândă pe 3—5 ani)

Dl M. Vasiescu (naț.-țăr.) vorbește pentru preceț.

În ședința dela 28 Maiu dl R. Dan (soc.) comunică d-lui ministru de finanțe, că organele fiscale din județul Hotin impun taxe prea mari pe meseriași.

Dl Candin David (naț.-țăr.) atrage atenția guvernului asupra situației nenorocite în care se găsește ținutul minelor de aur din Munții Apuseni. Minele sunt aproape părăsite din pricina vitregiei statului față de această însemnată bogăție a țării. Cere d-lui ministru al industriei și d-lui ministru de finanțe să ia măsuri pentru îndreptarea neajunsurilor de ezi. Oamenii au greutăți și cu vânzarea aurului la Banca Națională, care e îngădită cu multe formalități.

Dl ministru V. Madgearu răspunzând arată că în curând se va întocmi un regulament pentru îmbunătățirea situației Moșilor.

Dl P. Șeicaru face o comunicare privind situația nenorocită a coloniștilor din Cadrilater.

Dl Iuliu Manta, președintele consiliului citește mesajul regal, prin care sesiunea corporilor legiuitoare se prelungește până la 10 Iunie.

Se intră apoi în ordinea de zi continuându-se discuția la legea spiritului.

Dl Ionescu Botoșani (naț.-țăr.) pune chestiunea spiritului din punctul de vedere al producției agricole. D-sa arată că în nordul Moldovei se cultivă într-o măsură foarte întinsă cartofii și porumbul, în vederea valorificării acestor produse prin spirit. Planul de lege lovește în interesele plugărimii, punând piedeci spiritului fabricat din produse agricole. În continuare d-sa arată rolul, pe care industria spiritului îl are în valorificarea produselor agricole, în creșterea vitei și îmbunătățirea pământului.

Dl Manoliu (naț.-țăr.) critică proiectul spunând că el lovește în interesele viticultorilor, al căror sprijinitor se declară.

În ziua de 28 Maiu s'a ținut și o ședință de noapte.

Dl Manoliu (naț.-țăr.) și-a continuat cuvântarea la legea băuturilor spirtoase.

Dr. IOAN RAȚIU
în costum național la 1861

ratului dovedește teama ce o avea el de Unguri. Dacă le-ar fi făcut Românilor dreptate, împăratul s'ar fi pus rău cu Ungurii.

Primind guvernul maghiar memorandumul Românilor la Budapesta, s'a hotărât darea lor în judecată. S'a întâmplat după vorba proverbului: „Turcul te judecă, turcul te spânzură”.

Românii întorși dela Viena erau huiduiți și fluerați în toate gările din Ungaria. Dr. Ioan Rațiu era așteptat la fiecare tren de o ceată de bătauși unguri, la gara din Turda. Auzind despre aceasta Rațiu, a venit dela Cluj la Turda într-o noapte cu trăsura.

În seara zilei de 13 Iunie 1892 au simțit Ungurii, că Rațiu a venit, și s'au adunat în jurul casei lui, în noaptea aceea, ca la 4—5000 înarmați cu topoare, cuțite, coase și bolovani. Deodată au început să urle și să țipe ca sălbaticii. La aceste urlete doamna Emilia Rațiu le-a răspuns cântând la pian: „Deșteaptă-te Române”.

În câteva minute, furia sălbaticilor urmași ai hunilor, au zdrobit ușile, ferestrele și toată mobila din casele lui Ioan Rațiu. Din acel moment Rațiu n'a mai putut trăi în orașul nașterii sale. A fost nevoit să se refugieze la Sibiu, unde a rămas până la moarte împreună cu întreaga familie, din care azi mai trăiesc fiicele d-na Emilia Dr. O. Russu și d-șoara Felicia Rațiu.

Cât ce s'au întors acasă memorandiștii, ungurii au pornit pregătirile marelui proces, a cărui pertractare s'a început în primăvara anului 1893. La acest proces, ce a avut răsunet în toată Europa, Dr. Ioan Rațiu a spus

Di I. Fischer în numele partidului evreiesc cere introducerea monopolului asupra industriei spiritului.

Di Căruș (neț-țăr) susține monopolizarea spiritului.

În ziua de 30 Mai s'a ținut o ședință festivă la Cameră în cinstea contelui de Saint-Aulaire (citește: Sent O'er), fostul ministru al Franței la București în timpul războiului. A luat parte întreg guvernul, corpul diplomatic și reprezentanții opoziției afară de liberali. A fost de față și generalul francez Berthelot.

Di președinte al Camerei St. Cicio Pop, deschizând ședința a ținut o cuvântare în care îi urează bun venit contelui de Saint-Aulaire. D-sa arată apoi că poporul român îi datorează oaspetelui francez multă recunoștință pentru neprețuitul sprijin ce i-l'a dat atât în cursul războiului, cât și la încheierea păcii.

Di G. Mironescu, ministru de externe, vorbește despre greutățile urase prin care a trecut țara noastră în timpul războiului. Numai mulțumită contelui de Saint-Aulaire și generalului Berthelot, România a rezistat cu succes. După războiu țara noastră a continuat, alături de Franța, opera de întărire a păcii.

Di general Averescu, șeful partidului poporului se asociază la această cinste ce i-se face distincției bărbat francez. D-sa reamintește o sermă de lucruri din timpul războiului și arată rolul ce l-a jucat contele de Saint Aulaire și generalul Berthelot în câștigarea cauzei noastre drepte.

Di profesor N. Iorga spune că nu vorbește în numele unui partid politic ci în numele tuturor acelor cari au cunoscut pe contele de Saint Aulaire în timpul retragerii din Moldova. În această retragere, el de Saint Aulaire a adus solia mântuitoare.

Di Dr. N. Lupu, în numele partidului țărănesc, scoate la iveală meritele contelui de Saint Aulaire. Ca încheiere a spus: „D-voastră sunteți unul din cei mai de seamă făuritori ai României de azi”.

Di conte de Saint Aulaire mulțumește tuturor vorbitorilor pentru cuvintele frumoase ce i-au adresat. Arată apoi câtă dragoste are d-sa pentru poporul românesc, pe care l-a cunoscut în momentele grele din războiu. Ca încheiere asigură România de prietenia sinceră și frățească a Franței.

În ziua de 31 Mai s'au ținut două ședințe. La ordinea de zi a ambelor ședințe a fost discuția asupra legii băuturilor spirtoase.

Di Damienescu (neț-țăr) arată legătura de interes care există între agricultori și fabricanții de spirt.

Di Pistiner (soc) propune scăderea producției anuale de spirt, pentru combaterea alcoolismului.

Di Neagu (neț-țăr) arată că planul de lege favorizează spirtul industrial.

Di Căpățâneanu (neț-țăr) observă că politica statului trebuie îndrumată spre o politică de scădere a consumației alcoolului.

Di Konerth (sas) combate alcoolismul, cere în același timp considerare pentru fabricile agricole.

Di A. C. Cuza vorbește contra planului de lege al băuturilor spirtoase, pe care d-sa îl socotește primejdios pentru țară. Spune că toate fabricile de spirt se găsesc în mâinile evreilor.

Duminecă, în 1 Iunie încă s'a ținut o ședință și anume la ora 4 și jumătate după amiază.

Di Zaharia (neț-țăr) roagă guvernul să intervină pentru ușurarea situației românilor refugiați din Iugoslavia, cărora li s'au pro-

mis loturi de improprietărire de către guvernele trecute, dar au fost lăsați în cea mai neagră mizerie.

Di Ștefănescu Botoșani (neț-țăr) protestează contra faptului că nici până acum n'au fost reparate nedreptățile făcute la improprietărire.

Întându-se în ordinea de zi, se continuă discuția la legea băuturilor spirtoase.

Di M. Leon (lupii) constată că golul bugetar e de 300 milioane lei, nu de miliarde cum se pretinde. Ca atare nu era nevoie de legea aceasta fiscalistă, care amenință clasa viticultorilor și a prunilor.

Di Popescu-Gruia (neț-țăr) pledează pentru monopolul spiritului industrial.

Di Dinu Simian (neț-țăr) ia apărarea podgorenilor.

Di C. Pecilă (neț-țăr) privește legea din punct de vedere economic, fiscal, și social și o află de bună. Totuși ea ere o scădere și anume pentru că lovește în clasa cârciumarilor. În țară sunt peste 50.000 de cârciumari, cari și-au câștigat anumite drepturi. Aceștia nu pot fi loviți în drepturile lor.

Programul serbărilor dela Turda

Serbările dela Turda pentru dezvoltarea monumentului lui Dr. Ioan Rașin, vor avea loc Luni în 9 Iunie (a doua zi de Rusali) cu următorul

Program:

Ora 7 30 Primirea oaspetilor în gara Turda.

Ora 8 30 Liturghie și parastas pentru odihna sufletelor lui Dr. Ioan Rașin și a soției sale Emilia n. Orghidan în toate bisericile românești.

Ora 11 Dezvelirea Statuei Dr. Ioan Rașin aflătoare în Piața Regina Maria (în fața Prefecturii). Imnul regal român, Doina Dr. I. Rașin, cântate de corul Sf. Maria din Cluj. Discursurile: Guvernului, Bisericilor, Corpurilor legiuitoare, Armatei, Academiei, Universităților, Ligii culturale, Astra Sibiu, Justiției, Uniunii avocaților, Memorandiștilor, Tinerimii, Femeilor și a Țărănimii. Defilarea în fața Statuei și depunerea coroanelor.

Ora 14 Banchet în salele Teatrului Orașnesc.

Ora 16 Serbări populare în parcul orașului.

Ora 17 Concertul corului Sf. Maria cu concursul dnelor Lya Pop, Aca de Barbu și Folescu.

Trăgând cu urechea — în dreapta și stânga —

Învățătorul N. din comuna B. e un om foarte cumsecade. E cel mai bine văzut între învățători din plasa lui.

Vrednicul dascăl are o familie destul de numeroasă și grea: 2 băieți și 5 fete. Băieții sunt încă mici, unul în clasa I de liceu, iar celalalt în clasa III primară. În schimb toate cinci fetele sunt fete mari, de născut. Două dintre ele sunt profesoare, una farmacistă, iar două sunt eleve la școala comercială superioară. În ceea ce privește deșteptăciunea, apoi nu prea sunt multe să le întrecă pe d-soarele învățătorului N. În școală toate au avut certificate numai cu „foarte bine”.

Vara trecută copiii dascălului N. s'au strâns cu toții în familie. Peste zi fetele mai coseau, mai dereticeau prin casă sau dau câte-o mână de ajutor la bucătărie. Seara se strâneau în verandă și înjghebau un cor de toată frumusețea (pentru că d-soarele N. cântă ca niște priveghetori).

Într-o zi pe la oină, un automobil se opri bubuind la poarta învățătorului N. Întreaga familie apără îndată în pridvor să vadă cine le vine. Din mașină coborâră doi tineri bine îmbrăcați, având câte-o geantă subsoară. Prin inimile domnișoarelor trecu un fior. Cine vor fi? Cu ce gând vin? Pentru care din noi vin? Fiecare din cele cinci fete își punea întrebările acestea.

Rept de alergare în salon să-și schimbe hainele și să se gătească, pentru a-i putea primi pe oaspeți. Dascălita și dascălul le-au făcut primirea celor doi tineri invitându-i în verandă.

Domnișoarele își dădeau zor cu gătitul. Era care de care mai emoționată. L'afi văzut pe cel mai înalt? Zise farmacista. Ah, ce drăguț mai e. Dar nici celalalt nu e mai puțin simpatic, adause cea mai mică. La ultima vă la el pe aici pe după perdea.

Voi două nu vă amestecați! Se adresă cea mai mare fetelor cari erau la liceu. Voi sunteți încă școlărițe. Mai bine să vă vedeți de carte.

Ce credeți voi fetelor, cine vor fi acești tineri? Zise cea de a doua.

După înfățișare par a fi profesori, se amestecă cea mai mică.

Eu mai de vreme cred că sunt avocați, zise farmacista. Pe ei îi vezi mereu cu geanta subsoară.

Stați fetelor? Sări cu gura cea mai mare: am citit ieri în gazetă, că niște ingineri streini fac cercetări prin partea noastră pentru a descoperi mine de cărbuni. Să știți că eu îmi aleg unul din ei.

Acum haideți să eșim. Voi școlărițelor stați în casă. Dcar n'om egi cu turma. Suntem destule trei.

Eșiră în verandă. La vederea frumoaselor domnișoare cei doi tineri se ridicară. S'au făcut prezentările. Învățătorul dădu fuga în pivniță să aducă o cană de vin.

Tinerii nu se prea simțiau la largul lor. Se vedea de pe fețele lor că ar fi vrut să spună ceva, dar nu știau cum să înceapă. Din când în când se uitau unul la celalalt și-și făceau semne.

Domnișoarele se sileau să fie care de care mai drăguță. Cum vă place satul nostru? Întrebă cea mai mare.

De, așa și așa, răspunse cel mai mic de statură.

Dacă nu mă îngel, d-voastră sunteți avocați, zise farmacista.

Nu domnișoară, răspunseră cei doi juni deodată.

Atunci sunteți profesori, zise cea de a doua.

Din întâmplare nu suntem nici profesori, îngână cu jumătate glasul cel mai înalt.

Poate veți fi ingineri întrebă cea mai mare.

Nu, nici asta, răspunse cel mai mic de statură. Noi suntem voiajori (cei cari umblă pe sale și pe orege cu mustre de stofe). Dacă doriți să cumpărați ceva haine, avem cu noi foarte bune și eftine....

Poznaș.

Bătrân

*M'am privit azi în oglinda
Ce o păstrez din tinerețe,
Și-am văzut în cap surize
Albe, . . . semn de bătrânețe,
Iar pe fruntea mea trudită
Incrustate două crețe.*

*M'am gândit apoi la timpul
Care nu se mai întoarce,
Vremea toarce 'noet din oar,
Însă toarce.*

Ighizul Nou

Ion Lascu Dumbravă

Ce mai e cu sonda dela Moreni?

Mai bine de un an, de când sonda ce s'a aprins la Moreni, arde fără întrerupere. Mi s'au mișcat de vagoane de păcură sunt miștuite de flăcările ce se înalță la câțiva zeci de metri luminând în noaptea din București, poate vedea focul de cum ese din gara de Nord și până ajunge departe în sus spre Câmpina.

Mai zile trecute se da aproape ca sigură stingerea sondei. Dl inginer Ilie Lazar își pusese un plan al d-sale în aplicare și era sigur că va izbui. Increderea în planul d-sale i-a fost atât de puternică, în cât chiar întrebase telefonic ministerul de industrie, că la ce oră d'ar putea să fie stinsă sonda.

Norocul însă nu l'a însoțit pe dl inginer Lazar până la capăt. Când d-sa credea că totul s'a liniștit, s'a produs o explozie grozavă alături, unde la câțiva metri era o sondă părăsită și despre care nu se mai știa. Bagseama gazele s'au tras într'acolo, de unde au izbucnit din nou.

Au fost aruncate la mari depărtați toate instrumentele și mașinile de stingere. Au fost și câțiva răniți.

Populația învecinată a trecut prin momente de groază nemai pomenită. Flăcările ce țineau pe gara tunelului erau uriașe, iar șgomotele și bubăiturile din pământ înspăimântătoare.

La fața noii întorsături de lucruri, comisia însărcinată cu stingerea sondei s'a apucat să facă alte planuri. Când o vor putea o stinge, e greu de spus. Păcat de atâta avuție pierdută.

Chestiunea agricolă în Rusia sovietică

Între principalele greutăți din Rusia, chestiunea agricolă stă pe primul plan.

În urma rapoartelor din diferite regiuni ale Rusiei, temerile Moscovei în privința viitoareii recolte, devin tot mai mari. Repaosul în campania colectivizării, care a fost introdus de Stalin, n'a dus la rezultatele așteptate. (Prin „repaosul lui Stalin” este a se înțelege ordinul dat de Stalin pentru domolirea campaniei de lucrare în comun și de strângere la un loc a tuturor produselor agricole) Țăranii nu cred în „repaosul lui Stalin” și nu arată nici un interes pentru munca câmpului. Deasemenea și în gospodăriile colective (în devălmășie) munca înaintează anevoios, deoarece țăranii au pierdut interesul pentru munca economică, fiind de credință că o mare parte din câștig îl muncii lor nu va fi întrebunțat pentru îmbunătățirea situației agricultorilor.

La gospodăriile singuratice rămase, deși oficiile asigură că țăranii pot lucra liniștiți la câmp, nu s'a semănat decât cu mari întârzieri și în proporții destul de reduse, deoarece după experiențele de până acum, prețurile maxime plătite de soviete nu acoperă nici a zecea parte din costul cerealelor. Țăranii sunt siguri că surplusul de cereale le va fi confiscat încă de pe câmp cu prețul anunțat de soviete.

Vorbind despre munca agricolă din Rusia, ziarul oficios al Sovietelor „Izvestia” anunță cu un ton alarmant, că munca pe ogoare în timpul celor trei săptămâni dela începerea însemnărilor a fost neobișnuit de slabă.

Până la începutul lui Maiu nu s'a realizat în unele regiuni decât 25% din programul însemnărilor. În regiunea Moscova s'au realizat 39%, în părțile de Vest ale Ru-

siei 49%, în Siberia 34%. Având în vedere aceste rezultate slabe ale campaniei de până acum a însemnărilor, e greu de spus că programul va fi îndeplinit. Cele mai multe regiuni n'au avut seminte, iar acolo unde s'au aflat erau de o calitate inferioară.

„Izvestia” stăruiește asupra slabei organizări a însemnărilor și spune, că de la acestea atârnă succesul întregului an economic.

La cele scrise de „Izvestia” se poate adăuga că nereușita campaniei însemnărilor va avea puternice urmări și asupra situației politice.

Mersul târgurilor pentru încheierea de învoeli comerciale

A n arătat în repetate rânduri interesul cel depune guvernul pentru a încheia învoeli comerciale cu principalele state europene. Astăzi împoterniciții guvernului nostru se află în toată târgurile pe care ei nădăjduiesc să le ducă în cel mai scurt timp la bun sfârșit.

Târgurile cu Ungaria sunt destul de înaintate. Cele două delegații au studiat proiectul român, care a fost luat ca bază a discuțiilor, iar acum rămâne ca delegații unguri să-și spună cuvântul. D. Nichl, șeful delegației maghiare se arată foarte încrezător în buna reușită a tratativelor.

Târgurile cu Polonia sunt pe sfârșite. După știrile sosite din Varsavia, se crede că în cursul săptămânii acesteia învoelile va fi încheiate.

Deasemenea decurg mulțumitor târgurile cu Franța. Delegațiunea franceză a plecat la Paris unde vor fi reluate tratativele la 15 Iunie.

Târgurile cu Austria întâmpină oarecari piedeci. Ele au fost întrerupte până la sosirea unor noi instrucțiuni cerute de delegația austriacă dela Viena.

Delegația germană, în urma târgurilor purtate la București, s'a reîntors la Berlin. După 10 zile va reveni la București și atunci probabil se va semna o învoielă provizorie. Fapt este însă, că atât Germania cât și Austria nu vreau să ne facă favoruri mari pentru produsele noastre agricole.

Mișcarea „sokolistă” din Jugoslavia

În organizația „sokolistă” (o organizație a tineretului cu caracter sportiv, de gimnastică), din Jugoslavia au loc întinse pregătiri în vederea marilor serbări sportive care se vor ține la Belgrad, în a doua jumătate a lui Iunie. Aceste serbări vor forma în același timp una din cele mai mari manifestări naționale jugoslave de până acum.

În cursul serbărilor se va ține primul congres al organizațiilor sokoliste din întreaga Jugoslavia. Aceste organizații au avut încă cu mult înainte de război în programul lor, lupta pentru unirea tuturor ramurilor jugoslave, ideea unității și libertății poporului jugoslav, formând de fapt temelia acestui program. Prima organizație sokolistă jugoslavă a fost înființată în 1862 la Ljubliana.

Serbările sportive din anul acesta vor fi deschise de tineretul dela licee, după care vor urma alte organizații sportive și la urmă armata.

La aceste serbări vor lua parte și se vor produce și echipele militare franceză, cehoslovacă, poloneză și română, precum și sokoli din Cehoslovacia și Polonia.

Organizația sokolistă din Jugoslavia merită toată lauda. Ea urmărește în primul rând educația trupestă și sufletească a tineretului.

Ar fi bine ca și noi să o avem ca pildă.

Întâmplarea dela granița polono-germană

Într'una din zilele trecute doi grăniceri polonezi, Liskevicz și Biedrzyński își făceau rondul obișnuit. Ei au ajuns până aproape de frontiera polono-germană. Îndărătul lor la o distanță de 30 de metri se afla o patrulă de alți 5 grăniceri.

La un moment dat, patrula a auzit un strigăt în limba germană: „sus mâinile” urmat de trei detonături de armă și de strigătele de durere ale lui Liskevicz. În aceeași clipă la comandă „foc” dată tot în limba germană, patrula a fost atacată din toate părțile cu focuri de armă. Cinci grăniceri polonezi erau intercuiți de funcționarii germani care pătrunseră adânc pe teritoriul polonez.

În toată luptei au sosit dinspre granița germană un automobil și o motocicletă care au plecat imediat luând cu sine pe cei doi grăniceri polonezi.

Acest atac urmat de răpirea celor doi grăniceri a stârnit o mare tulburare în întreaga Polonia.

Ministrul Poloniei la Berlin a protestat la numele guvernului său, împotriva răpirii celor doi grăniceri.

Cum o duc minoritățile în Ungaria

Poporul nostru a avut nenorocitul prilej de a cunoaște asuprirea maghiară. În viața lor neîmpăcată, ungurii voiau cu orice preț să ne stărpească de pe fața pământului, sau în cazul cel mai rău să ne maghiarizeze. Aproape o mie de ani s'au străduit spre a-și îndeplini acest plan. Dumnezeu însă nu le-a ajutat, pentru că nedreptatea era prea mare.

Năravul asuprii n'a pierit nici astăzi din firea poporului maghiar. Deși au puține neamuri streine printre ei, ungurii se poartă așa de rău cu ele, încât orice om de bine să și se crucescă. Cine nu e ungur, e asuprit și batjocorit. Iar stăpânirea maghiară nu are urechi pentru a auzi durerile celor asupriți. (La schimb e gata în tot momentul să meargă cu tânguile pe la Liga Națiunilor și să sbiere contra felului cum sunt tratați ungurii în țara noastră).

Să dăm un caz, din cele multe, în care să arătăm cîntitorilor noștri până unde poate merge neîndurarea vecinilor noștri dela Apus. În comitatul Estergom se găsește o comună cu numele Kérnye. Preotul și învățătorul din numita comună au fost părășiți la cei mai mari, că părtinesc mișcarea pangermanistă, adică mișcarea care țintește la întărirea poporului german. Părătorii au mai spus, că cei doi intelectuali urmăresc alipirea comitatului Estergom la Germania.

În procesul verbal, ce s'a luat de către autorități, toate acestea s'au luat în serios, adăugându-se că cei doi învinuiți au oprit populația comunei, care e alcătuită din 80 la sută germani, de a vorbi în limba ungară. De fapt învățătorul german a predat copiilor, potrivit regulamentului, în limba maghiară. Vina lui este, că ar fi vorbit cu locuitorii germani în limba germană și n'a răspuns: „nem tudok néntű” (nu știu nemțește), după cum doresc cei mai mari.

Consiliul județean din Estergom, care s'a ocupat de „afacerea” preotului și a învățătorului german, s'a arătat foarte supărat și a hărțuit scoaterea lor din serviciu.

Acesta e o dovadă despre felul cum se poartă ungurii cu minoritățile dela ei. E interesant, că în același timp oficiile ungare se străduiesc la orice prilej de a asigura pe germanii dela Berlin de nesfârșita dragoste ce le-o poartă. Câtă fățarnicie!

Câteva date asupra Poloniei

Polonia e un stat (republică), care a luat ființă după marele războiu. Ea are o suprafață de 388.339 kilom. tri pătrați (mai mare ca România cu 88.390 k.n. p.) Populația ei se ridică la 30.212.000 suflete, potrivit statisticii din 1928. Dăla 1921 populația Poloniei s'a sporit cu 10 la sută.

Deși Polonia are o industrie foarte dezvoltată, însă 65 la sută din populația ei trăiește din agricultură; 13,7% din populație trăiește din industrie și mine; 6,3% trăiește din comerț. Suprafața cultivabilă a Poloniei este de 18.307.800 hectare, iar pădurile ocupă o suprafață de 9.062.000 hectare.

Proprietatea de pământ este astfel împărțită: Sunt în Polonia 3.261.909 proprietari de pământ. Dintre aceștia 3.231.830 de proprietari au în posesiunea lor o suprafață ce nu trece de 50 hectare; 11.163 de proprietari posedă proprietăți între 50 de hectare și 100 hectare, 18.916 posedă proprietăți mai mari de 100 hectare.

În cultura poloneză locul prim îl ocupă secara și cartoful. Secara se cultivă pe o suprafață de 4.889.000 hectare, adică 27%. Oăul se cultivă pe o suprafață de 2.620.000 hectare, adică 14% din suprafața cultivabilă. Cartofii se cultivă pe o suprafață de 2.406.000 hectare, adică 13%. Grâul pe o suprafață de 1.139.000 hectare, adică 7% din suprafața cultivabilă. (Polonia cumpără mult grâu pentru trebuințele populației sale). Porumb se cultivă foarte puțin în Polonia.

Din cele de mai sus vedem, că vecina noastră, Polonia, e o țară unde ne-am putea desfășura o multime de produse de ale noastre (grâu, porumb, vin, struguri și alte fructe etc.) Credem că guvernul are acest lucru în vedere și își dă toată silința să-l pună în fapt.

Cărțile religioase din Rusia

Conducătorii bolșevici din Moscova, au oprit tipărirea și răspândirea oricărui cărți cu conținut religios. Scopul lor e să estărpească orice urmă de credință din sufletul poporului rus. De aceea preoții au fost omorâți sau surghiuniți în Siberia, bisericile dărâmate sau transformate în muzee și cinematografe, iar cărțile bisericilor arse și distruse.

De prezent s'a pornit o prigoană sălbatică contra scrierilor religioase, cari sunt răspândite printre credincioși pe ascuns. Scriitorii acestor cărți sunt aspru pedepsiți. Cu toate acestea, dragostea credincioșilor pentru cărțile sfinte nu poate fi înfrântă. Cei osândiți își ispășesc pedeapsa cu cea mai deplină tăcătoare. Focul credinței le dă o mare putere sufletească. Ei își aduc aminte de suferințele de odinioară ale martirilor (de prigonirile contra creștinilor) și atunci suferința le pare mai ușoară.

Scrierile religioase nu pot fi tipărite, pentru că tipografiile sunt aspru supravegheate. Cu toate acestea, ele sunt copiate în mii de exemplare, cu mâna sau cu mașina de scris. În ultimul timp a apărut în Rusia și un ziar religios, care cuprinde numeroase articole împotriva prigonirilor și pentru menținerea religiei creștine în satele rusești. Articolele nu sunt subscrise, însă autorii lor sunt cei mai buni fi ai bisericii pravoslave din Rusia. Mai marii bolșevicilor se trudesă foarte mult să afle locul unde se tipărește acest ziar, precum și pe scriitorii lui. În acest scop au creat un organ special cu însărcinarea de a-l descoperi.

Până unde poate merge nebunia ome-nescă! E cu neputință însă să mai dăinuiească mult.

INFORMAȚIUNI

M. S. Regina Maria a sosit Dăminecă, 1 Iunie în Capitală venind din Balic. În cursul zilei a primit în audiență pe contele de Saint-Aulaire și pe dl Titulescu, ministrul nostru la Londra.

„Ziua Eroilor” la Sibiu. Ziua Eroilor a fost sărbătorită la Sibiu, și anul acesta, cu toată cinstea cuvenită. La ora 11 înainte de amiază autoritățile, armata, școlile și publicul s'au adunat în mare număr la mormintele eroilor, dela Dămbăvă. Aci s'a oficiat mai întâi o slujbă religioasă întru pomnirea celor căzuți. Răspunsurile le-a dat corul teologilor, condus de dl C. Popa. Au urmat apoi cuvântările ocazionale. Dl Șerf, preot militar, în cuvinte bine simțite a arătat jertfa eroilor căzuți în războiu. Preotul evanghelic a ținut o cuvântare în limba germană despre eroi. Din partea armatei a vorbit dl general Vasilescu. Cuvintele d sale au emoționat adânc publicul ascultător. Dl prof. Neagu a vorbit în numele corpului didactic. Solemnitatea a luat sfârșit la ora 12 și jumătate. Seara la ora 9 a avut loc retragerea cu torțe a armatei.

Dl Loucheur la Budapesta. Plecând din țara noastră, dl Loucheur s'a dus la Budapesta. Dsa a fost primit în audiență de regentul Horthy și a avut o întrevedere cu contele Bethlen. Ungurii s'au silit din răzputeri să se facă plăcuți oaspetelui francez. — În privința aceasta vecinii noștri sunt neîntrepuți.

Planuri de lucrări mari. Guvernul în grăja lui pentru ridicarea țării se preocupă de o multime de chestiuni pe urma cărora economia statului nostru va avea de câștigat nespuz de mult. Astfel, acum de curând, la ministerul muncii s'au început lucrările pentru facerea unui plan ținând să facă Prutul navigabil, adică să-l poată face apt pentru circularea vapoarelor. Planul acesta prevede construirea unui canal între Siret și Prut (câuri în Moldova) prin folosirea apelor Jijiei. Acest canal ar urma să se facă în regiunea Pașcanilor. Făcându-se canalul din chestiune, o cantitate din apele Siretului vor fi îndreptate spre Prut, mărindu-l pe acesta din urmă și făcându-l prin urmare apt pentru umblatul vapoarelor. Pe urma acestui plan se vor câștiga 30.000 hectare de pământ în regiunea Siretului, cari astăzi sunt cu greu folosite din pricina deselor revărsări ale Siretului.

Șomajul în Cehoslovacia. La sfârșitul lunii Aprilie, numărul muncitorilor fără de lucru din Cehoslovacia a ajuns la 88.000, înfățișând o creștere de 2.150 față de Februarie. În cercurile economice cehoslovace se afirmă, că în Maiu situația șomajului prezintă o îmbunătățire simțitoare.

Lăcuste în Iugoslavia. În partea de sud a Iugoslaviei s'au ivit numeroase stoluri de lăcuste, mai ales în Herzegovina și în împrejurimile orașelor Pojarevac și Cetinje. Locurile pe unde s'au așezat lăcustele au fost pustite. Populația a făcut tot posibilul pentru ca să înlăture această primejdie însă fără nici un rezultat.

Mare furtună la Galați. În ziua de 31 Maiu a. c. s'a deslășit o furtună puternică asupra orașului și portului Galați. Peste 50 de case au fost descoperite. Furtuna a ținut cam un sfert de ceas, după care a urmat o ploaie torențială însoțită de grindină. Cripta eroilor a fost în mare parte distrusă. Câteva vagoane au fost răsturnate de pe șine. Flota marinei a suferit și ea pe urma furtunii deslășuite. Numeroase vitrine au fost sparte, iar firele telefonice și telegrafice rupte. Pa-găbile sunt însemnate.

PENTRU CITITORI. Răgăm pe cititorii noștri să urmărească cu atenție raportul dela Camera, din acest număr, întru cât cuprinde chestiuni de o însemnătate deosebită. Câteva zile în gir s'a purtat discuția asupra legii băuturilor spirtoase, iar când încheiem foaia, legea tocmai ajunge la votare în Cameră, urmând a trece apoi la Senat. La urmă vom publica părțile mai importante din lege. Legea aceasta prezintă o însemnătate covârșitoare pentru populația noastră dela sate, atât pentru plugari și podgoreni, cât și pentru prunari și căroșumari. Cei cari au vre-o nedumerire cu privire la legea spirtoaselor să ne scrie (punând timbrele pentru răspuns) și noi le vom da cu drag deslușirile cerute.

O zi a aviației în Italia. Ministerul aviației organizează o zi a aviației care va avea loc în 8 Iunie a. c. În această zi se vor face sboruri de aeroplane în diferite orașe ale Italiei, precum și lupte și atacuri aeriene. Aviația italiană își va arăta întreaga ei capacitate. Pe malul Tiburului se va ridica un oraș de formă, care va fi bombardat. Se vor organiza deasemenea și demonstrațiuni pentru apărarea populației în cazul unor atacuri aeriene din partea inamicului. Se va mai organiza și un mare sbor la care vor lua parte 20 escadre. Sborul se va încheia prin o defilare înaintea tribunei regale.

Semne de îndreptare. Dacă Ungaria vrea să-și creeze un viitor bun, nu are decât să se conformeze tratatelor de pace cari au consfințit noua înfățișare a Europei. Până acum n'a voit să înțeleagă acest lucru. Conducătorii dela Budapesta au unelut zi de zi contra statelor cari s'au ridicat pe ruinele vechii monarhii Austro-Ungare. Politica aceasta le-a fost păgubitoare din toate punctele de vedere. S'au convins și ei. De aceea acum caută să-și îndrepte gregala. Cel puțin așa spun frunții vieții politice ai Ungariei. Ministrul de externe ungar Wauko a declarat în Cameră că Ungaria dorește o sinceră apropiere de statele Micii Întelegeri. — Nu știm, dacă cuvintele rostite de ministrul Wauko au pornit dela inimă. Noi ne-am bucura foarte mult dacă ar fi așa.

Un foc uriaș la Berlin. Mai zilele trecute a izbucnit un puternic incendiu la atelierele căilor ferate din Berlin. Flăcările s'au întins pe un front de 2 kilometri. Au fost anunțate toate posturile de pompieri din capitala Germaniei, cari după o muncă supraomenească de 4 ore au izbit să stingă focul. Pagubele se ridică la mai multe milioane mărci. Au ars numeroase ateliere și depozite de automobile, căruțe, vagoane, motoare etc.

Bolșevicii și planul dlui Briand. Am fost scris în numeroase trecut despre planul ministrului de externe al Franței, dl Briand, în care plan e vorba de Statele Unite ale Europei. Bolșevicii din Rusia s'au arătat foarte nemulțumiți de acest plan (ca și față de toate planurile înțelepte). Ei zic că noua organizare a statelor europene țintește la sugrumarea Rusiei Sovietice. Franța vrea să-și adune în jurul ei toate țările europene, pentru ca apoi să poată isbi mai cu putere în comunismul Moscovei. Cum de se lasă cuprinși de asemenea alurei, „democrații” din Rusia, ne pare foarte curios. Ne mai gândim, că poate nu i ajută mintea la mai mult. Ei n'au fost nici odată în stare să priceapă spiritul vremii, de aceea au și ajuns unde au ajuns.

Cât vede omul? E lucru în discuție știut, că vedem cu atât mai departe, cu cât ne urcăm mai sus. Astfel, un om cu vederea normală vede pe șez la 4 kilometri. Dacă se urcă la 10 metri vede la 12 k.n.; la 50 m. vede la 27 k.n.; la 100 m. 38 k.n.; la 500 m. 85 k.n.; la 1000 m. 120 k.n.; la 5000 m. 269 k.n. la 10.000 m. 381 kilometri.

DI Nico'ae Tiulescu, ministrul nostru la Londra, după o sedere de câțiva zile în țară, a plecat Miercuri în 4 Iunie la Londra spre a-și relua lucrările.

Linia aeriană București-Varșovia. În ziua de 1 Iunie s'a făcut deschiderea solemnă a liniei aeriene între București și Varșovia, capitala Poloniei. Primul aeroplan a sosit dela Varșovia, Duminică după amiază (1 Iunie). La coborârea pe aerodromul dela Băneasa i-s'a făcut o primire oficială.

O măsură cuminte. Ministerul nostru de finanțe a întocmit un plan de lege, prin care se schimbă articolul 106 din legea vămilor. Potrivit acestui plan de lege, contrabandistii (cei ce aduc mărfuri în țară pe ascuns pentru a se sustrage dela vamă) vor fi pedepsiți pe largă amendă și cu închisoare. Lăudăm măsura luată de ministerul finanțelor, pentru că în acest chip se va pune un zăgaz mai puternic celor ce vor să pângărească statul.

Fumatul în Statele Unite. După o statistică proaspătă, fumul american au consumat în 1929, 120 miliarde 38 milioane țigări, adică cu 13 miliarde mai mult decât în 1928. Revine de fiecare locuitor al Statelor Unite peste 1000 țigări. Noile mașini pentru fabricarea țigărilor lucrează cu o înălțime fulgerătoare, producând 2000 țigări pe minută.

O descoperire înspăimântătoare. Locuitorii Marin Stan Perle și Dinu Gheorghe din comuna Măgureni, județul Teleorman, mergând pe câmp au făcut o descoperire înfricoșătoare: ei au găsit în lanurile lor de grâu două cadavre intrate în putreziciune, mâncate în mare parte de câini și șobolani. Cezul fiind adus la cunoștința jandarmilor locali, aceștia au început cercetările și au stabilit că e vorba de un fîros asasinat comis asupra a două femei. Acum se caută ucigașul.

Un cizmar astronom. Se anunță din Turin (Italia) că acolo a murit în spitalul central, cizmarul Luigi Chioni, care pe lângă meseria sa se ocupa și cu astronomia. Cu această știință s'a ocupat încă din copilărie și a intrat pe mulți savanți cu cunoștințele sale. N'a fost congres astronomic la care să nu fi luat parte Chioni. A publicat zilnic o foaie „Prezicerea timpului”, care a fost vândută cu 5 centime și care a ajuns în ultimii ani foarte răspândită. Fiul său cel mai în vârstă, doctor în științe naturale și astronom, a murit nu de mult într-o călătorie de studii în Brazilia. Se pare că moartea lui a grăbit și moartea tatălui.

Se restrânge hrana în Rusia. Din Moscova se vesteste, că din pricina lipsei de alimente, autoritățile au luat noi măsuri pentru restrângerea consumului de carne, ouă și lapte. Populația e foarte tulburată din cauza acestor ordine.

Aniversarea Papei Piu XI. Papa Piu al XI-lea și-a serbat în ziua de 31 Mai a. c. a 73-a aniversare a nașterii sale. Cu acest prilej zărele Vaticanului și cele din Roma i-au consacrat articole, subliniind starea bună a sănătății sale cu toată vârsta înaintată.

Un pachet cu 13 perechi de urechi omenești. La câteva clipe după ce un tren de persoane a părăsit o mică stație de lângă Lodz, (Polonia) un cantonier a observat că cineva a aruncat pe fereastra unui vagon un pachet. El a ridicat pachetul și când dădu să-l desfășoare a observat că e plin de sânge. Cantonierul era foarte mirat. Desfășurând pachetul în întregime, care nu i-a fost mirarea când a aflat înăuntru 13 perechi de urechi omenești. La vederea lor cantonierul a leșinat. Când și-a revenit a anunțat îndată poliția. Se crede că e vorba de o crimă de o ne mai pomenită grozăvie.

O mare nenorocire de tren în Franța. În seara zilei de 1 Iunie, trenul rapid, care circulă între Paris și Mersilia, a sărit de pe șine în apropierea orașului Montereau. Primele 2 vagoane au fost sfărâmate. De sub sfărâmături au fost scoși 8 morți și 30 de răniți. Autoritățile franceze au deschis o anchetă severă, pentru a stabili pricinile nenorocirii și pentru a afla pe vinovați.

Reducerea funcționarilor în Germania. Ministrul finanțelor din Germania, a întocmit un plan de lege prevăzând măsurile trebuincioase pentru acoperirea gurilor din buget. Planul de lege propune între altele reducerea numărului funcționarilor publici cu 10 la sută.

Ce se petrece în alte țări

ANGLIA. Problema muncitorilor fără de lucru dă mult de furcă conducătorilor Angliei. Mai zilele trecute chestiunea aceasta a fost adusă în Camera Comunelor și nu era mult până să cadă guvernul din pricina ei. În cele din urmă guvernul și opoziția au ajuns la o înțelegere și anume să lucreze cu toții, mână în mână, pentru înlăturarea șomejului.

JAPONIA. Consiliul suprem militar din Tokio (capitala Japoniei) se arată nemulțumit de faptul că guvernul japonez a semnat tratatul naval la Londra (pentru dezarmarea pe apă). Vina ce i se aduce guvernului e că n'a ținut seama de părerea statului major al marinei. — Nemulțumirea aceasta cam dă de gândit.

GRECIA. Țara aceasta de prezent e republică. Se vede însă că populația ei nu e mulțumită cu acest fel de guvernământ. În mai multe părți ale Greciei au avut loc manifestații pentru reintroducerea monarhiei. Nu știu oamenii cum e mai bine, de aceea le încearcă pe toate.

SPANIA e țara tulburărilor continue. Războiul trece o săptămână în care să nu se producă vre-o ciocnire între autorități și populație. Răul cel mare de acolo e, că și armata s'a amestecat în politică. Acum se vesteste, că în orașul San Sebastian au avut loc mari manifestații contra armatei atacându-o cu pietri. Armata s'a văzut nevoită să se folosească de arme. Au fost răniți 15 manifestați. O mulțime din ei au fost arestați.

Dela cititorii noștri

O SCRISOARE DIN AMERICA

Dăm mai jos scrisoarea, ce am primit-o zilele trecute, dela unul din vechii noștri abonați americani. Ea sună astfel:

Domnule Redactor! Mare bucurie avem noi dela tubita și scumpa noastră „Foaia Poporului” în fruntea căreia stați D-voastră de atâția ani. În sfânta Duminică vin toți vecinii și ascultă la sincerile cuvinte și învățături ce ni le scrieți.

Bu sunt hotărât să nu o las căi voiu trăi pe pământ și voiu putea o urmări. Cum suntem noi aici înstrăinați, nimic și nimeni nu ne poate mângâia mai bine ca foaia D-voastră. Ea ne folosește dorul de patrie și ne dă noi puteri de muncă.

În „Foaia Poporului” citim cum muncim stăruind la treburile politice în scumpa noastră patrie. Aflăm din ea, că guvernul ce se află astăzi la cârmă statului român se străduiește din toate puterile pentru a hărăzi un trai mai bun pe seama harnicului și cinstitului nostru popor.

De acest lucru noi ne bucurăm din tot sufletul. Îi dorim guvernului d-lui

Iuliu Maniu viață lungă pentru a-și putea împlini întreg planul său înțelept și cinstit.

În dragostea nefermărită ce o am pentru gazeta D-voastră, m'am apucat și am abonat-o și pe seama fratelui meu, care locuiește în comuna Șomoșcheș județului Arad. Mi-a și scris că o primește și că e foarte mulțumit de ea.

Ca încheiere, vă zic domnule redactor Nicolae Bratu să trăiți la mulți ani fericiți și să dea bunul Dumnezeu să ne putem vedea cu bine cât mai curând în scumpa noastră Patrie. Const. Oana
Indiana Harbor,
America de Nord.

Fîrosul ucigaș din Düsseldorf a fost prins

Cititorii noștri poate își mai amintesc despre faima acestui monstru. Ani de zile el a ținut sub groază populația orașului Düsseldorf din Germania. Poliția cu toată truda și înstetimea ei nu putea pune mâna pe fîrosul ucigaș.

Acum se vesteste că criminalul a fost arestat. Numele lui e Peter Kürten și e în etate de 47 de ani. Peter Kürten e de meserie birjar.

Fiind luat la întrebări, fîrosul ucigaș și-a mărturisit toate nelegiuirile sale, cu o seninătate uimitoare. El a povestit și câteva crime despre cari poliția nu avea nici o cunoștință. Până acum Peter Kürten a mai fost condamnat de 36-ori. Prima condamnare a suferit-o la vârsta de 6 ani.

Sîrul uciderilor l'a început criminalul în anul 1928. El omora mai ales copile tinere și femei. Numărul total al omorurilor sale se ridică la 12, dintre cari un singur bărbat.

Populația orașului Düsseldorf a răsuflat ușurată auzind de prinderea fîrosului ucigaș.

Poșta redacției

D. Muntean, în Ibișdorfu-săsesc. Poezia trimisă nu mai e actuală. Ați trimis-o prea târziu. Așteptăm să ne trimiteți cele promise.

G. Vasile, în Bradu. La primirea scrisorii foaia era încheiată. Cu altă ocazie.

Nic. Lupu, primar în Săcădate. Incorporarea se face deodată cu a contingentului. Data încă nu e fixată.

Gh. Porime, înv. în Șorostin. Legea recrutării e în discuția Corpurilor Legiuitoare. După votarea ei vă vom putea comunica.

Editura și tiparul „Foaia Poporului”
Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Berea „Rex” te scapă de boală
Dacă n'ai păhar, bei din oală.

12 62

Publicațiune

12061

Societatea Ocrotirea Orfanilor din Râșboiu, Regiunea VI Sibiu, are nevoie de:

- 307 per. clorapi lungi negri și maron pentru fete.
- 700 per. clorapi scurți negri și maron pentru bărbați.
- 100 buc. pături de lână vârgată (moștra la biroul regional).
- 200 kg. talpă crapon.
- 100 kg. talpă marginal furda.
- 100 kg. talpă brant.
- 150 kg. piele galbenă de vitel.
- 30 kg. piele box. negru.

Mai departe:

Carne de vită, untură toptită și celelalte alimente de primă necesitate pentru Orfelinatul „Principele Mircea” Sibiu.

Licitațiunea se va ține la 5 Iunie 1930, ora 9 a. m., în biroul regional strada Mitropoliei Nr. 31, unde se vor înalța ofertele încheiate.

Tot aici se pot cere și informațiunile necesare în zilele de lucru de la 8—1 a. m.

Direcțiunea Regională

Nr. 4161 port. 1929

12058

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 9065 și Nr. G. II. 176 8/1929 a judecătoriei mixte Sibiu, în favoarea reclamant. Banca Albina Inst. de credit reprez. prin avocatul Dr. Mihail Velicu contra — loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 4000 Lei și acc., se fixează termen de licitație pe

11 Iunie 1930, la ora 9 a. m.

la fața locului în Sibiu, calea Dumbăvil sub Nr. 19 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară patenon cu dulap mare și 2 rânduri de haine sechestrate în proc. verb. Nr. G. II 1524/1929 poz. 1—3 în valoare de 13000 Lei. în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 4000 lei capital, dobânzile cu 15%, socotind din 26 Februarie 1929, iar spesele până acum stabilite de 1898 lei.

Introcăt mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. L.X.: 1891, § 120.

Sibiu, 12 Maiu 1930.

Kálmán portărel

Nr. 775 port. 1930

12057

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. — și Nr. G. II 15562/1929 a judecătoriei mixte Sibiu în favoarea reclamant. Mihail Mera reprez. prin adv. Dr. Ioan Popa contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 800 lei și accesoriu, se fixează termen de licitație pe

12 Iunie 1930, ora 8 a. m.

la fața locului în Sibiu, strada Gușterii sub Nr. 56, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 5 mantale bărbătești în valoare de 4000 Lei. în caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 800 lei capital, dobânzile cu — socotind din — iar spesele până acum stabilite de 433 lei.

Introcăt mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX.: 1891, § 120.

Sibiu, 12 Maiu 1930.

Kálmán portărel

Numai timp scurt

Din cauza mufării se vând cu prețuri foarte reduse ghete de dame și de domni

F. Friedmann
Sibiu str. Mitropoliei 5

12063

Corpul 7 Armată, Serviciul Intendenței

Nr. 148416/1930

12059

Publicațiune

Corpul 7 Armată Serv. Intendenței ține în ziua de 20 Iunie 1930, ora 11, în conformitate cu art. 100 din legea contabilității publice o nouă licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru aprovizionarea cu cantități de circa 200 (două sute) vagoane lemne de foc, esență tare pentru ofițeri activi din garnizoana Sibiu și circa 100 (una sută) vagoane lemne pentru ofițeri și subofițeri, pensionari, invalizi, văduve și orfani de război.

In oferte se va preciza:

a) Costul lemnului sosotit vagonul a 10000 Kg. predate în curtea ofițerilor etc. din garnizoana Sibiu.

b) Costul lemnului la depozitul furnizorului din Sibiu.

Ofertele vor fi însoțite de garanția de 5 la sută din valoarea furniturii, prezentând la licitație recipisa de garanția consemnată la Căsa de depuneri.

Caetul de sarcini se poate vedea în orice zi de lucru între orele 11—13 la Comandamentele sus arătate și la Corpul 7 Armată. Licitația se va ține conform art. 88—110 din legea contabilității publice și art. 31—53 din Regulamentul Oficiului Central de licitațiune.

Sibiu, la 4 Iunie 1930.

Șeful serviciului Intendenței C. 7 A

Ilustrate frumoase

In mare alegere și cu prețuri moderate se află de vânzare la

Librăria „FOAIA POPORULUI”.

Bere Trei Stejari

„DUX”

Nouă specialitate de Bere indigenă deschisă

12056

„SPERANȚA” institut de credit și economii, soc. pe acții în Hosman

CONVOCARE

12054

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SPERANȚA” societate pe acții, se invită conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății la

a XXII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Hosman, la 29 Iunie 1930, (în ziua de Sf. Petru) la ora 2 p. m., în localul institutului.

OBIECTELE:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ul 21). — 2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anual de gestiune pe 1929 și raportul comitetului de supraveghere. — 3. Distribuirea profitului curat și darea absolutului. 4. Alegerea a doi membri în direcțiune. 5. Alegerea directorului executiv. Domnii acționari cari în sensul §-ului 18 și 19 din statutele societății vor să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiar, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotențiar până în 27 Iunie 1930, la 12 ore din zi, la casa societății.

Hosman, la 28 Maiu 1930.

DIRECȚIUNEA

Activa

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1929

Pasiva

	Lei b.		Lei b.
Bani gata	8.594—	Capital	{ 72.973 10.005 } 82.978—
Imprumuturi	404.018—	Fond de rezervă	50.132—
Acții	29.500—	Depuneri spre fructificare	217.441—
Imobile	28.200—	Dividende și tancleme	7.152—
Mobilier	100—	„Albina”	102.980—
		Profit net	4.774—
	465.407—		465.407—

Cheltuieli

Contul Profit și Pierdere

Venite

	Lei b.		Lei b.
Interese la depuneri	21.207—	Interese	31.698—
Interese la imprumut	9.700—	Provizii	35.267—
Salari	4.000—	Spese de emisiune	2.868—
Spese	16.219—		
Impozite	11.880—		
Spese de proces	2.600—		
Profit net	4.774—		
	69.830—		69.830—

Hosman, la 31 Decembrie 1929.

DIRECȚIUNEA

I. Cetsan m. p. director-executiv

Costică Ioaneș m. p.

Ioan Giurca m. p.

I. Vasile m. p.

I. Petru m. p.

Florescu Aramă m. p.

N. Vasile m. p.

Revizuit și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare.
Hosman, la 28 Maiu 1930.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE

N. Roșca m. p.

I. Ienciu m. p.

I. Băcilă m. p.

N. Păciu m. p.

I. Tărnoveanu m. p.

Nr. 1674 port. 1980

12049

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel de pe lângă Tribunalul Sibiu, prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1627/61929 și Nr. G. II 23800 929 a judecătoriei mixte Sibiu, în favoarea reclamantului Banca Ardeleană și casa de econom. S. A. R. rezrez. prin avocatul Dr. Emil Korm's contra loc. în Sibiu și resp. în comuna Șelimbăr pentru încasarea creanței de 13.000 lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe

26 Iunie 1980, ora 11 a.m., la fața locului în orașul Sibiu strada Trei Stejari Gr. V și conștinare în comuna Șelimbăr sub No. 96, la ora 11^{1/2}, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară, obiectele sechestrate în proc. verbal No. G. II 23800 1829 poz. 13, (sulapuri, divan, tablou, perdele, steluș, covor, dormeșă, credență, căruță cu orșe de fier, fier, vacă și vâșoa), în valoare de 28.800 lei. În cas de nevro și sub prețul de estimare

Proteziunea care a de însumat face 13.800 Lei capital, dobânzile cu 15%, socotind din 28 August 1929 iar apusele până acum stabilite de 6476 lei.

Intrucaț mobilele cari ajung în licitație ar fi fost executate și de alții și accepția și-ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezintă este ordonată și în favoarea acestora în sensul art. LX din 1891, § 120.

Sibiu, la 9 Maiu 1980,

Kálmán, portărel

No. 540/930

12052

Publicațiune

Comuna Tilișca, dă în întreprindere pe cale de licitație publică, ce se va ține în ziua de 15 Iunie 1980, ora 2 p.m., la oficiul primăriei comunei din loc, construirea unui pod de beton și ciment și regularea unui drum în Tilișca numit: „Luncet Balte”.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72-88 din legea contabilității publice.

Ofertele vor fi previzute cu garanția de 8000 Lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea la cancelaria comunei în orele oficiale. Ofertele înaintate obligă pe ofertant din momentul ofertei sale, iar pe comuna numai din momentul aprobării licitațiunii din partea forurilor în drept.

Tilișca la 31 Maiu 1980.

Primăria comunală

BOLNAVI DE**Plămâni**

astmatiei, bolnavii de piept, scrofuloși, anemici, săraci de sânge, slăbiți, af.ă mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

SIROPUL VERTES

4 sticle 540 lei. Spesele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb” Lugoj, No. 34, Banat

14983

Inainte de a cerceta o stațiune balneară, sau de a întreprinde o călătorie,

cercetați depozitul nostru bogat asortat în **stofe de Primăvară** pentru **volaj, sport, vânătoare, stradă și serate.**

Mare depozit de pături și covoare!

Fabricate ale fabricii de postav **Gromen & Herbert**

„Texcom”

Societate comercială de textile. Sibiu, strada **Regina Maria** — (Cisnădiei)

Nr. 5

De vânzare

din mână liberă în Sângătia județul Sibiu, poșta Mercuria, **55 jugăre de moște**

care constă din: 2^{1/2} jugăre vie vestită de vin; 33 jugăre arător; 13 jugăre fașă; 6 jugăre pădure, toate de prima clasă. Lămuriri detaliate la proprietarul Căcș în Sângătin.

12048

Medicale**Dr. GEORGE PĂCURARIU**

medic primar la spitalul public Sibiu, specialist în boale de piele și venerice, sifilis, și-a deschis cabinetul de consultații în Piața Regele Ferdinand Nr. 6, etaj II, vis-à-vis de banca Oașă. Consultanță zilnic între orele 3—5 p.m. Dermatologie.

Se caută**o persoană**

pentru **conducerea biroului** și a contabilității, la întreprinderea de împlărit **Gheorghe Baciu** din Sibiu, str. Șeguna 14. 11946

BICICLETE

Trăsuri de copii
Mașini de cusut
GRAMOFONE
Plăci de gramofon

cu prețuri de fabrică în mare alegere, la

HANS KRAUS
SIBIU, str. Faurului 20

12047

Una Autocamionetă

de vânzare, marca Chevrolet, în bună stare de funcțiune, cancelucuri bune, prețul de vânzare 88.000. Plata se poate face și în rate. Cămpărătorii se pot adresa la Ioan Popescu Sibiu, lângă gara mică spre târgul vitelor, grupa a 8-a, strada prelungirea șantului. 12025

BAIA BAZNA

(12 km. dela Mediaș)

Băi sărate de iod, în vâni și în bazine, nămol în liber, cură de beut, etc. În contra reumatismului, al gutei, ischias, boalelor de femei etc.

Prețuri foarte ieftine. Imprejurimi frumoase. Deslușiri gratuite.

11950

Spuneți totdeauna când comandați sau cumpărați ceva, că ați citit inseratul sau publicația în „Foaia Poporului”.

Tablouri intuitive pentru școlile primare

Se află în mare alegere la Librăria „Foaia Poporului” în Sibiu

Mărimea 35x42 cm.

Berza (cocostârc)	Capre	Ren	Tutun (nicotiana rustica)	Pom de scortșoară
in cuib	Bufulă aurie	Epuri de câmp	Cartoful (Solanum tuberosum)	Pom de cafea
Râșe	Bivol (unguresc)	Lupi	Ridiche (raphanos)	Plantă de indigo
Câini	Cocos de munte (sălbatic)	Serpi	Rapiță (brassica rapa, campestra)	Ardei
Pinici	Cioțan și șoareci	Focă	Orez (sativa horyza) și grâu triticum vulgare	Tomate
Porumbel	Struț	Len	Nufăr alb, (Castalia alba)	Banană
Berbeci, oi, miei	Epuri de casă	Serpi streini	Tufă de ceaiu	Palmier de cocos
Zebre	Păuni	Arici	Pom de cacao	Smochină de bană
Rândunele	Veverițe	Corbi	Gumă de acați	Pom de mango
Cal	Maimuțe (orangutang)	Rac de mare	Bumbacul	Palmier de Palmyra
Capră de munte	Vultur	Bivol din Asia	Lămâia Citron	Pom de păine
Tigri	Papagal	Gâscă cu pul	Trestia de zahar	Flori regulate
Cocos de casă, găină pușori	Cămilă	Urși	Porumb (cucuruz)	Flori neregulate
Elefanți	Libelă, Salamandru, Broască	Vacă, Vișel		Fecundare
Cerb, căprioară, leoparzi	Boi din India	Curcan, curcă		Fructe cănoase
Leopardi		Rinocer		Fructe uscate
Girafe		Vulpe		Rădăcini
Căprioară		Măgari		
		Crocodil		

Prețul 85 Lei bucata, plus porto trimise ramburs, dacă se comandă de la 5 bucăți în sus.

Cărți pentru premii școlare

se află de vânzare în mare alegere și cu toate prețurile, la

Librăria „FOAIA POPORULUI” Sibiu

Cartea pompierilor

Instrucțiuni și regulament de exerciții pentru pompieri. Prețul 25 lei trimisă cu ramburs 45 lei, iar pe lângă trimiterea banilor înainte 40 lei. Comandele sunt a se adresa la Librăria „Foaia Poporului” în Sibiu.

Mare asortiment!

în rachete de tenis, bile, rociuri, ghete, și articole pentru football, **Atletică ușoară** și turism, cu prețuri convenabile

Magazinul de sport

Josef Schuster str. Regina Maria 43

